

årsplan 2011/12

Sol ute
Sol inne

Innhold

DEL 1 – GENERELL DEL

Velkommen til Espira	side	3
Pedagogisk plattform		3
LekEspira, vår pedagogiske modell		4
Visjon og verdier		7

DEL 2 – LOKAL DEL

Barnehagen vår	side	8
Mars og Venus, 0-2 år		9
Uranus og Jupiter, 0-2 og 2-4 år		10
Merkur og Tellus, 3-5 år		11
Saturn, 5-6 år		12
Personalsamarbeid		13
Foreldresamarbeid		13
Årshjul 2011/2012		14

Sol ute
Sol inne

Del 1 - Generell del

Barnehagens årsplan skal gi informasjon om hvordan barnehagene formidler sin omsorg og kunnskap til barna. Årsplanen er en konkretisering av Lov om Barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. I tillegg til den generelle delen som er felles for alle Espira barnehagene, har hver barnehage en del som beskriver barnehagens pedagogiske arbeid, mål, satsingsområder og egenart i tillegg til å gi viktig informasjon til foreldre og andre samarbeidspartnere.

VELKOMMEN TIL ESPIRA

Vårt ønske er å gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagene skal i nært samarbeid med hjemmene gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek og glede. For å oppnå dette, kreves det profesjonell satsing, høy kompetanse og god dokumentasjon rundt arbeidet. Espira har utviklet rutiner, standarder og verktøy som både oppfyller myndighetskrav og foreldrenes krav til godt innhold. For å sikre at vi er på riktig vei har vi omfattende brukerundersøkelser og gode rutiner på evaluering av arbeidet vårt.

Espira driver barnehager i Akershus, Aust Agder, Buskerud, Hedmark, Hordaland, Oppland, Rogaland, Vest Agder, Vestfold og Østfold.

PEDAGOGISK PLATTFORM

Vi ser på barndommen som en viktig fase i menneskets livsløp. Småbarnsalderen er ikke en periode som kun dreier seg om å tilegne seg best mulig kunnskap og ferdigheter for å kunne ta del i de voksnes samfunn så raskt som mulig, men en fase med stor verdi i seg selv.

Barnehagenes innhold bygger på at barn lærer i samhandling med andre. Leken står sentralt, og er en viktig arena for læring og sosial utvikling. Leken har stor egenverdi, og skal kjennetegnes av glede og frivillighet. I rolleleken får barna brukt sin erfaring og kunnskap, samtidig som de får prøvd ut egen forståelse sammen med andre barn. Kompetente voksne skal gjennom en balanse mellom aktiv deltagelse og observasjon bidra til god lek og aktivitet for barna.

Espira barnehagene skal arbeide tverrfaglig med barns skaperglede, identitet og bevegelse. Ved å oppmuntre barns naturlige nysgjerrighet og indre motivasjon til utforskning og kreativitet, skal barns evner til å se muligheter fremfor begrensninger ivaretas. Barns **skaperglede** skal verdsettes og synliggjøres i barnehagehverdagen.

Gode dannelsesprosesser skal bidra til å utvikle barns selvstendighet, trygghet og egen **identitet**. Gjennom lek og sosialt samspill med andre lærer barn seg selv å kjenne. Barnehagen skal styrke barns selvfølelse gjennom mestringsopplevelser og anerkjennelse.

I forbindelse med lek og andre aktiviteter er barn i stadig **bevegelse**. Fra å mestre de små ting til å oppleve gleden ved å nå nye høyder både kroppslig og mentalt. Barnehagetiden er begynnelsen på en livslang læringsprosess som skal gi barn lyst til å prøve og lyst til å skape.

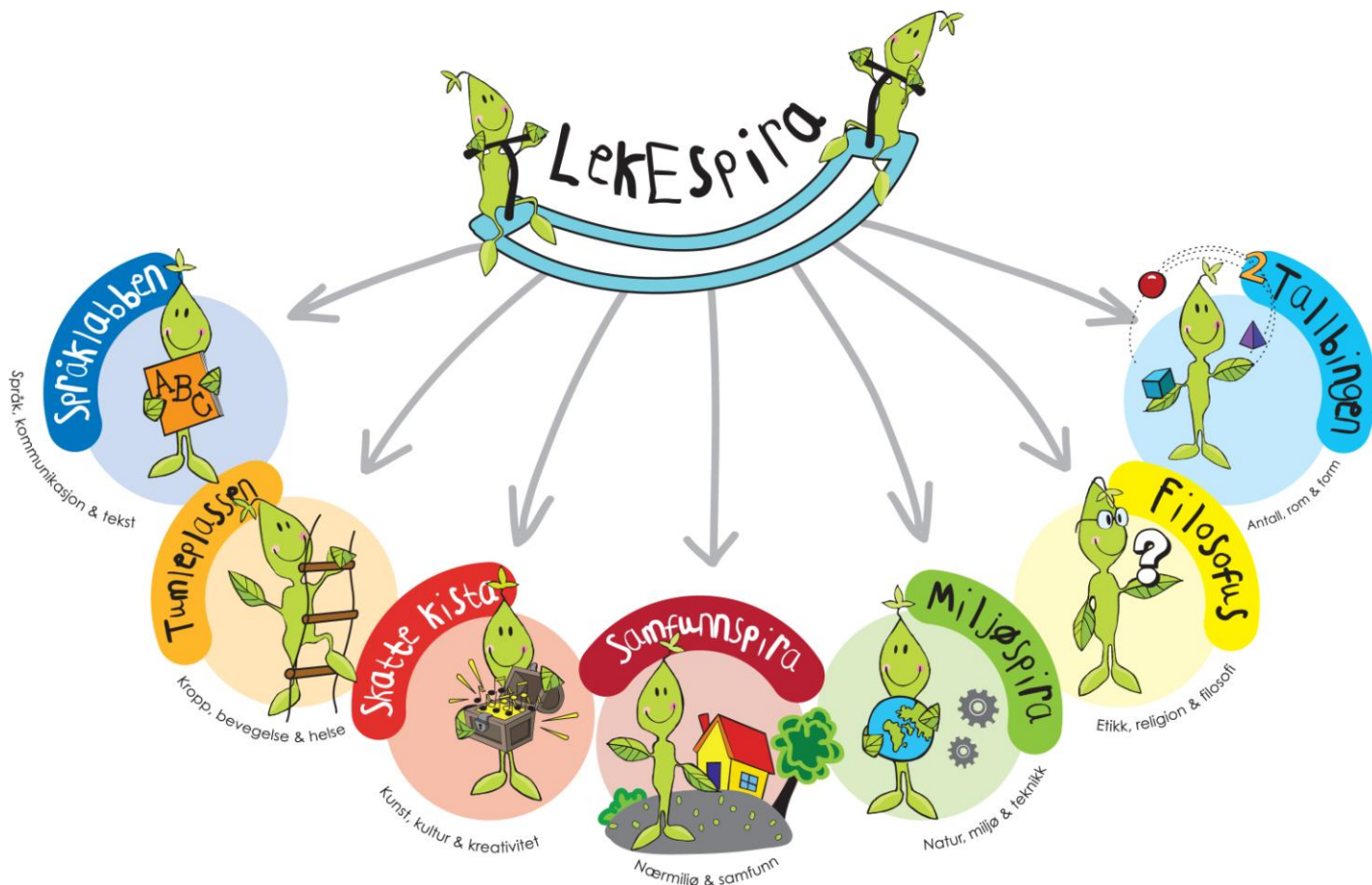
Sol ute
sol inne

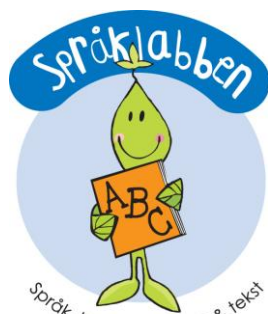
LEKESPIRA – VÅR PEDAGOGISKE MODELL

Rammeplanens 7 fagområder blir hos oss konkretisert gjennom LekEspira.

LekEspira er et pedagogisk verktøy som er utviklet for å synliggjøre arbeidet med fagområdene i Rammeplanen. Ved hjelp av "spirer" som illustrerer hvert enkelt fagområde forsøker vi å gjøre dette arbeidet mer levende, både for barn, foreldre og ansatte.

Sol ute
Sol inne

Språk, kommunikasjon & tekst

Språk er nøkkelen til kommunikasjon og forståelse mellom mennesker og er langt mer enn bare tale. Vi kan også kommunisere ved hjelp av f.eks. tegnspråk og skriftspråk. Det er også mulig å kommunisere uten å bruke ord. Spedbarnsforskning viser at babyer foretrekker mors stemme fra første stund og at de ikke bare oppfatter ord som lyder, men at de også er i stand til å forstå hva de betyr. Dette forteller oss hvor viktig språket er for kommunikasjonen mellom mennesker og at språk også handler om følelser.

Gjennom Språklabben får barna anledning til å bli kjent med språk og tekst som kommunikasjonsform. Med leken som plattform får de utforske mange måter å nærme seg dette temaet på. Gjennom planlagte og ikke planlagte situasjoner blir barna kjent med mulighetene som ligger i å bruke og beherske språket i forskjellige former. Språket er en viktig del av barns identitet. Hvordan du uttrykker deg handler om hvem du er og om hvordan du ønsker å bli oppfattet. Barna får her erfaringer med betydningen og viktigheten av å kunne kommunisere med omgivelsene på en god måte.

Kropp, bevegelse & helse

Barn er skapt til å bevege seg, til å gå, løpe og hoppe. De lærer mens de beveger seg, og utvikling av motoriske ferdigheter er helt grunnleggende for å kunne utføre dagligdagse handlinger. Tumbleplassen skal være en mestingsarena for begge kjønn. Her lærer de å mestre nye utfordringer og opplever at de lykkes dersom de prøver, anstrenger og øver seg.

Det er viktig at barn får anledning til å bruke kroppen aktivt, slik at de lærer å beherske og kontrollere den. Det er disse erfaringene som skal gjøre dem i stand til å takle forskjellige situasjoner på en god måte senere i livet. Bl.a. vet vi at det kreves god kroppsbeherskelse for å kunne klare å sitte rolig, noe som kan komme godt med når barna begynner på skolen.

Like viktig er det at barna så tidlig som mulig blir bevisste på verdien av å ta vare på egen helse og at de får oppleve gleden og betydningen av å kunne mestre de forskjellige elementene de kommer i kontakt med.

Kunst, kultur & kreativitet

Mennesker har et medfødt behov for å uttrykke seg og har et stort register når det gjelder måter å uttrykke seg på. Det handler om å kunne bearbeide inntrykk og bruke disse til å skape sine egne avtrykk på den verden en ser rundt seg. Gjennom Skattebista skal barna oppleve at de blir stimulert til å gjøre akkurat det. Det handler om frihet og om å få lov å uttrykke seg på forskjellige måter, i forskjellige formater, og ikke minst om å få tilbakemeldinger fra omgivelsene.

Barn lar seg ikke begrense av tradisjonell tenkning. De griper mulighetene som byr seg og handler ut i fra dette. Gjennom Skattebista får barna anledning til å prøve seg på uttrykk som er tilpasset deres forutsetninger og utviklingsnivå. Gjennom drama, musikk og forming skal barna få mulighet til å utforske og utfordre sine kreative evner.

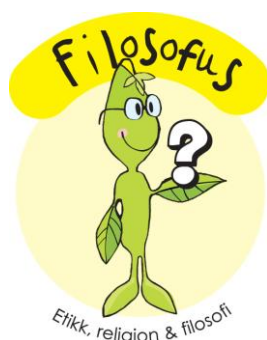
Skattebista skal være en arena der barns kreativitet har gode vilkår og forutsetninger for å blomstre.

Sol ute
Sol inne

Miljøspira skal lære barna å bli glade i naturen. Tidlig erfaring med turer i skog og mark kan ha stor betydning for barnas videre utvikling og deres holdninger til det å ta vare på naturen. Ved å ta i bruk naturen som en del av det daglige tilbudet i barnehagen, gir vi barna opplevelser og inntrykk som bidrar til at de blir glade i å ferdes ute i all slags vær. Det å oppleve værforandringene direkte på kroppen og få anledning til å undre seg over små og store fenomener der hvor de er, gir barna erfaringer og inntrykk som varer lenge.

Gjennom Miljøspira får barna delta i aktiviteter som gir dem mulighet til å prøve seg ut med forskjellige typer redskaper og verktøy. Barna får også anledning til å utvikle interesse og forståelse for viktigheten av å ta vare på miljøet. Ved å delta i barnehagens daglige rutiner rundt f.eks. kildesortering får barna verdifull kunnskap om avfallshåndtering og gjenbruk.

De fleste barn er nysgjerrige av natur. De undrer seg og spør om ting som vi voksne ikke alltid vet svaret på. Gjennom Filosofus får barna utforske potensialet som ligger i å ikke vite. Evnen til å undre seg er medfødt, men evnen må utvikles og holdes ved like. Filosofi med barn handler om å undre seg sammen og om å gi tid og rom til barnas tanker. Målet er ikke nødvendigvis å finne svar på alle spørsmål, men kan like gjerne være å finne nye spørsmål.

Gjennom Filosofus blir barna også kjent med historier og fortellinger som omhandler toleranse og respekt. Vi ønsker at barna skal utvikle forståelse for at mennesker kan ha forskjellig bakgrunn og tro.

Gjennom Samfunnspira skal vi bidra til at barna blir trygge på seg selv som enkeltindivider og som deltagere i større grupper. De skal oppleve at deres syn blir hørt og respektert og at deres bidrag teller. Barn er viktige samfunnsborgere og deres meninger og synspunkter fortjener å bli hørt.

Gjennom Samfunnspira skal barna få en begynnende forståelse for det som har med menneskeverd og likestilling å gjøre. De skal oppleve at synspunktene deres er like mye verdt, uansett om du er gutt eller jente. Ved å oppleve og erfare små og store ting som skjer i nærmiljøet får barna utvikle positive holdninger til det å påvirke sine omgivelser. Vi ønsker også at barna skal bli kjent med omsorg i et større perspektiv.

Espira samarbeider med SOS-barnebyer for å gi barn i andre land en bedre barndom og en tryggere oppvekst.

Små barn elsker å utforske omgivelsene. De begynner tidlig å vise interesse for å benytte forskjellige gjenstander i leken. Gjennom erfaringene de gjør seg utvikler de forståelse for hvordan ting henger sammen og fungerer. Mange barn viser tidlig interesse for å sette ting i system, i rekkefølge og i mønster. Disse aktivitetene danner grunnlaget for barnas matematiske forståelse. Det å ha forståelse for rom og form er avgjørende for hvordan barna forholder seg til omgivelsene.

Gjennom Tallbingen får barna anledning til å leke med tall og undersøke verden fra et matematisk og forskende perspektiv. Det å ha forståelse for rom og form er avgjørende for hvordan barna forholder seg til omgivelsene. Gjennom Tallbingen får barna anledning til å leke med tall og undersøke verden fra et matematisk og forskende perspektiv.

Sol ute
Sol inne

VISJON OG VERDIER

Vår visjon;

Sol ute, Sol inne

Visjonen forteller klart og tydelig hvordan barna skal ha det og hva vi voksne skal gjøre. Om barna er ute eller inne, om de gråter eller ler, så skal de være i trygge omgivelser og sammen med voksne som bryr seg om dem og tar vare på dem.

Våre verdier;

Kompetent - Fleksibel - Ordentlig - Personlig

Espiras fire kjerneverdier skal ligge til grunn for alt vi gjør og komme til uttrykk gjennom barnehagens planer og praksis.

Sol ute
Sol inne

Del 2-Lokal del

BARNEHAGEN VÅR

Espira Åbol åpnet august 2009. Barnehagen ligger på Åbol i Sandefjord kommune. Vi har 7 avdelinger med plass til ca 140 barn i alderen 0-6 år. Avdelingene våre har navn etter planetene i solsystemet vårt, og gater i nærmiljøet, og heter Saturn, Merkur, Tellus, Venus, Mars, Jupiter og Uranus.

Espira Åbol er en privat barnehage i Espira Gruppen som driver 70 barnehager med rundt 6500 barn og over 2000 ansatte. Les mer på <http://www.espira.no>

Fakta

- * Åpningstid 6.30-17.30
- * Åpen 12 måneder i året
- * Oppholdstid 20-100 %
- * Sentral beliggenhet 3 km nord for Sandefjord sentrum
- * Stort utelekeområde
- * Flotte skogsområder i nærmiljøet
- * Bondegård med dyr i nærmiljøet
- * Fullkost med varm lunsj
- * Aldershomogene barnegrupper
- * Førskoleavdeling
- * God pedagogtettethet

Sol ute
Sol inne

MARS OG VENUS, 0-2 ÅR

SPRÅKLABBEN

Barna:

0-2 år, første språkutvikling, nysgjerrige, hermer, prøver ut lyder, lærer nye ord fort, enkle setninger

Rammer:

Avdelingen og fellesrom inne, uteområde, turterreng i nærmiljø, grupper, bord-aktiviteter, samling, frilek, måltider

Mål:

Barna skal få kjennskap til mangfoldet i språket vårt.

Innhold:

Sang med bevegelse, lese og pekebøker, rim og regler, begrepslæring, korrekt gjentakelse av det barna sier

Arbeidsmåter:

Små grupper, aktiv hverdag, positive tilbakemeldinger, mestringsopplevelser, bruk av IKT, munnmotorikk, rytme i språket, grunnleggende for lese- og skrive opplæringen

Vurdering:

Planlegging=> ukeplan
Dokumentasjon=> bilder, fortelling, og periodebrev
brugerundersøkelse

TUMLEPLASSEN

Barna:

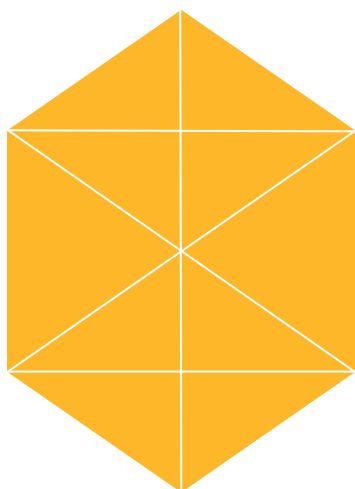
0-2 år, krabber, kryper, lærer å gå, løper, klatrer, ruller, sklir, plukker, spiser selv, sorterer, bygger, graver, henter ting

Rammer:

Avdelingen og fellesrom, uteområdet, tur i nærmiljø, og andre steder, stoler, benker og bord, madrasser, turnutstyr, store gulvflater, lekeapparater ute, trapper og ulendt terreng

Mål:

Barna skal oppleve variert fysisk aktivitet hver dag.

Innhold:

Legge til rette for bevegelse både inne og ute, være mye ute, utforske verden selv, turer, erfaring med og utforsking av inventar og møbler

Arbeidsmåter:

Tilrettelagt frilek, rutine-situasjoner, smågrupper, turer, spontane og organiserte aktiviteter

Vurdering:

Planlegging=> ukeplan
Dokumentasjon=> bilder, fortelling, og periodebrev
brugerundersøkelse

Sol ute
Sol inne

URANUS OG JUPITER, 0-2 OG 2-4 ÅR

SPRÅKLABBen

Barna:

0-2 år, første språkutvikling, nysgjerrige, hermer, prøver ut og leker med lyder, lærer nye ord fort, enkle setninger
2-4 år, økt ordforråd, bruker setninger, forteller selv, husker fortellinger, gjentar ord, lager egne ord

Rammer:

Avdelingen og fellesrom inne, uteområde, turterreng i nærmiljø, grupper, samling, frilek

Mål:

Barna skal bli kjent med bøker, sanger, tekst, vers og rim, den norske kulturarven

Innhold:

Leser bøker, bevegelsessanger, rim og regler, norske folkeeventyr, Thorbjørn Egner og Anne Cath Vestly

Arbeidsmåter:

Samling og smågrupper

Vurdering:

Planlegging=> ukeplaner
Dokumentasjon=> bilder, fortellinger og periodebrev
brukerundersøkelse

TUMLEPLASSEN

Barna:

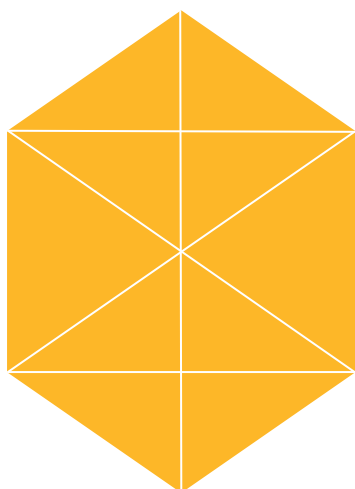
0-2 år, krabber, kryper, lærer å gå, løper, klatrer, ruller, sklir, plukker, spiser selv, sorterer, bygger, graver, henter ting
2-4 år, løper, hopper, danser, sparker, turner, sykler, tegner, smører mat, videre utvikling av både grov – og finmotorikk

Rammer:

Avdelingen og fellesrom, uteområdet, turer i nærmiljø, og andre steder, stoler, benker og bord, madrasser, turnutstyr, store gulvflater, lekeapparater ute, trapper og ulendt terreng

Mål:

Barna skal oppleve variert fysisk aktivitet hver dag.

Innhold:

Varierte aktiviteter både ute og inne

Arbeidsmåter:

Smågrupper, samling, bordaktiviteter, ball lek, bruk av skogen, turn, finmotoriske aktiviteter som tegning og perling

Vurdering:

Planlegging=> ukeplan
Dokumentasjon=> bilder, fortelling og periodebrev, brukerundersøkelse

Sol ute
Sol inne

MERKUR OG TELLUS, 3-5 ÅR

SPRÅKLABBen

Barna:

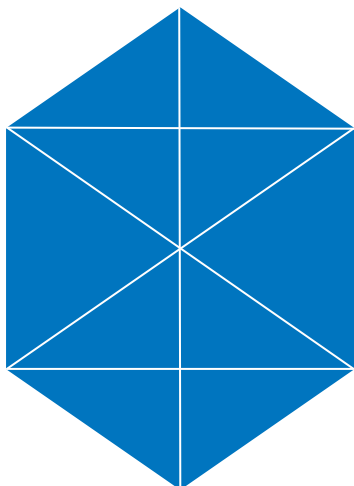
3-5 år, lærer og mestre ulike oppgaver, har ofte klare meninger om hva de vil, tester ut hverandres grenser

Rammer:

Avdelingene, fellesrom, uteområdet, turterreng i nærmiljøet, lekeutstyr, formingsmateriale, utkleddingstøy, samarbeid mellom avdelingene

Mål:

Barna skal lære å bruke språket for å uttrykke følelser

Innhold:

Lære å bruke språket som verktøy for samhandling og konfliktløsning.

Arbeidsmåter:

Høytlesing, eventyr, samling og sang, bruk av drama, samtale om tekst og bilder, grupper, forklaring og støtte i rutine situasjoner, forming, friluftsliv, måltider.

Vurdering:

Planlegging =>ukeplan
Dokumentasjon => bilder, fortelling og periodebrev, brukerundersøkelse

TUMLEPLASSEN

Barna:

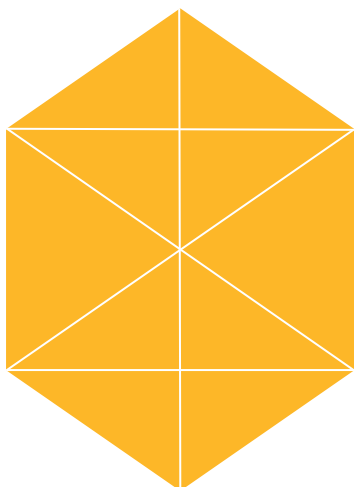
3-5 åringer: mange flytter opp fra småbarnsavdeling, stort sett ferdige med soving og bleie, lærer å mestre påkledning, smører mat selv, leker i par eller gruppe, leker rollelek, fysisk aktive, 4-5 år - de eldste er rollemodeller

Rammer:

Ny avdeling for mange med større barnegruppe, samarbeid mellom avdelingene, inne – og ute området, bruk av felles rom, nærmiljøet

Mål:

Barna skal bli selvstendige i forhold til mestring av kroppen sin

Innhold:

Bli kjent med kroppen sin

Arbeidsmåter:

Bruker hverdagssituasjoner og rutiner som påkledning, måltider, dobesøk osv, hvilestund, aktivitetsstund, turer, drama, forming, natur og friluftsliv, bli kjent, "spa"

Vurdering:

Planlegging => ukeplan
Dokumentasjon => bilder, fortellinger og periodebrev
brukerundersøkelse

Sol ute
Sol inne

SATURN, 5-6 ÅR

SPRÅKLABBen

Barna:

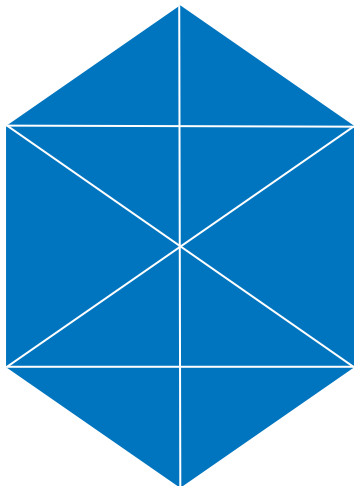
5-6 år, nysgjerrige, ivrige etter å lære nytt, kan en del om data, kan dele med hverandre, kan vente på tur, interessert i bokstaver og tall, opptatt av spill

Rammer:

Alt på samme avdeling, eget aktivitetsrom, god plass til datakrok, foreldre og personal som kan dele sine ressurser

Mål:

Barna skal bli kjent med data og andre digitale verktøy

Innhold:

Ta bilder og dokumentere selv, lekeskrive på data, dataspill, lære å søke informasjon på internett

Arbeidsmåter:

skaffe datamaskiner, rutiner for bruk opparbeides i samspill med barna

Vurdering:

Planlegging => ukeplan
Dokumentasjon => bilder, fortellinger og periodebrev
brukerundersøkelse
planlegging og vurdering sammen med barna

TUMLEPLASSEN

Barna:

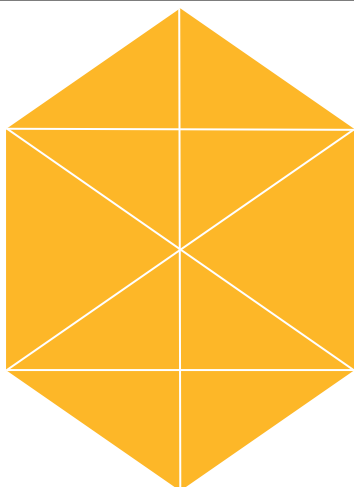
5-6 år, neste års skolestartere, vokser, mestrer kroppen, kan kle på seg selv, kan planlegge og forberede aktivitet, liker utfordringer

Rammer:

Alt på samme avdeling, utemiljø i barnehagen, skog i nærmiljøet, andre turmål

Mål:

Barna får gode erfaringer og deltar aktivt i friluftsliv

Innhold:

Vi skal bruke skogen, og ha en egen fast plass der

Arbeidsmåter:

Lære å pakke sekk for tur, lære å bruke kniv, hjelpe til å tenne bål, lære å ta vare på naturen, kunne gå lengre turer i mer utfordrende terreng, lære å lage mat på tur

Vurdering:

Planlegging => ukeplan
Dokumentasjon => bilder, fortellinger og periodebrev
Brukerundersøkelse
Planlegging og vurdering sammen med barna

Sol ute
Sol inne

PERSONALSAMARBEID

Mål:

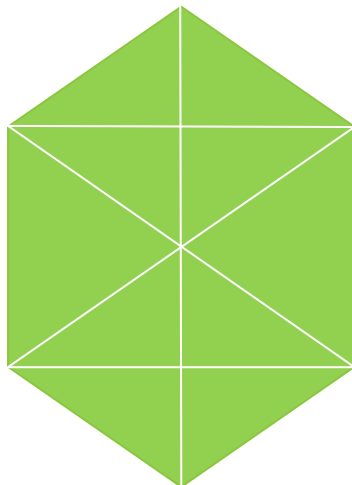
Vi har gode informasjonsrutiner personalet i mellom

Arbeidskollegaer:

30 ulike personer med ulike oppgaver, erfaringer og ressurser

Rammer:

7 avdelinger, fellesrom, personalfløy, oppslagstavler, bøker, nettsider

Innhold:

synlig felles informasjon, klare rutiner for informasjon og planlegging mellom avdelinger vedr barn, arbeidsoppgaver, endringer i planer

Arbeidsmåter:

organisering av rutiner på ledernivå, delegering til involverte parter. Tilgjengelig informasjon for personalet i inngangen og på nettsider. Dagsaktuelle beskjeder, ukeplan, månedsplan, halvårsplaner, lister som oppslag

Vurdering:

ledermøter, avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager

FORELDRESAMARBEID

Mål:

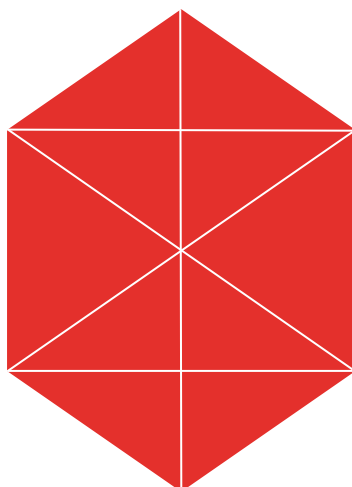
Vi har god kommunikasjon med foreldre ved levering og henting av barna

Foreldre:

Mange nye foreldre, barn i ulike aldersgrupper, ulike forventninger og behov

Rammer:

Ulike forutsetninger til ulike klokkeslett på morgen og ettermiddag, antall ansatte tilstede, antall barn tilstede, felles frokost eller aktivitet på avdeling

Innhold:

Møte foreldrene morgen og ettermiddag med personlig hilsen, trygg overtakelse av barnet, utveksling av nødv. informasjon og gode tilbakemeldinger etter endt dag

Arbeidsmåter:

Felles mal på huset på hvordan vi møter foreldre og barn, gjensidig avklaring av forventninger, informasjon til foreldre – muntlig, skriftlig og på nettside

Vurdering:

Daglig samtale, foreldresamtaler, brukerundersøkelse, avdeling og personalmøter

Sol ute
Sol inne

ÅRSHJUL 2011/2012

August:

Planleggingsdag 19.8. barnehagen er stengt

September:

Foreldremøte 07.9. kl 19-21

Byttedag 10.9. kl 11-13 arr: foreldrerådet

Fotografering 20.-22.9. formiddagene

Foreldrekaffe

Oktober:

Foreldresamtaler

Høstsuppe

Høsttur 23.10. kl 12-15 arr: foreldrerådet

November:

Foreldrekaffe

Foreldresamtaler

Desember:

Lucia 13.12.

Nissefest uke 51

Julebord for barna uke 51

Januar:

Planleggingsdag 2.1. barnehagen er stengt

Juletreff 8.1. kl 14-16 arr: foreldrerådet

Ski og akedag

Foreldrekaffe

Februar:

Vintertur 26.2. kl 12-15 arr: foreldrerådet

Karneval uke 7

Mars:

Foreldremøte 06.3. kl 19-21

Byttedag 21.3. kl 11-13 arr: foreldrerådet

Påskefrokost 30.3.

April:

Foreldrekaffe

Foreldresamtaler

Mai:

Planleggingsdag 18.5. barnehagen er stengt

Overnatting og avslutn. for skolestarterne 31.5. kl 18-19.30

Foreldresamtaler

Juni:

Foreldremøte, nye foreldre 12.6. kl 19-21

Sommerfest 14.6. kl 15.30-17.30

Forbehold om endringer

ESPIRA ÅBOL

Lingelemveien 84 • 3225 Sandefjord
Telefon 95 09 21 45
Email styrer@abol.espira.no
www.abol.espira.no